Kis-Czell, 1902. IV. évfolyam. 10. szám. Vasárnap, márczius 9.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

Megjelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési ár:
[illegible] . . 2 kor. — fil.
[illegible] ára — „ 20 „

Szerkesztővel értekezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kis-Czell, Gyarmathi-tér 76. szám. Ide intésendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

A boldogság alapja.

Mindannyian kétségtelenül azt akarjuk, hogy boldogok legyünk. A boldogság felé törünk mindnyájan. Bizonyos azonban az is, hogy igen különbözők a vélemények arról, hogy miként érhetjük el e boldogságot. Legtöbben azt hiszik, hogy a gazdagság és a boldogság nem jár mindig együtt. Aki, mint mi orvosok, megfordul palotában és kunyhóban egyaránt, ki, mint mi, betekin test nyer a gazdag emberek testi és lelki szenvedéseibe, mi tudjuk, mi számtalanszor látjuk, hogy a gazdagság és a boldogság nem jár mindig együtt. Viszont tudjuk és látjuk azt is, hogy a kunyhóban a legegyszerűbb életmód mellett is lelhető tiszta és feltétlen boldogság. Olyan ez a dolog, mint a zongora és a hegedü közti viszony. Láttam már zongorát, drága ébenfából készültet, billenytüi elefántcsontból voltak, fényes, czifra rajta minden. Leül a diszes zongora mellé egy fényesen és drágán öltözött hölgy, megszólal a hangszer és ime a legkellemetlenebb, legborzasztóbb hangokat képes csak kicsikarni e drága szerszámból, hangok melyek mindenkit szökésre késztetnek. Viszont nézzük az egyszerü hegedüt, alig képvisel valami értéket, egy szerü fája.

A szurtos kezü czigány kezébe veszi és művészi tehetsége bájosabbnál-bájosabb dallamokat csal ki a szinte értéktelen hangszerből. Igy vagyunk a boldogsággal is. Nem a környezet teszi a boldogságot, ha nem egészen rajtunk áll, egészen tőlünk függ, hogy az élet esélyei boldogságot keltenek e bennünk avagy boldogtalanságot. Nézzük csak pl. egy szegény munkást. Nap nap után hazajön szegény keresetével, övéi közé, de mégis boldog ő is, családja is. Egy szép napon ugyanez az ember, aki mindig boldog volt s családját is boldogsággal árasztotta el, rossz társaságba keveredik, ittasan, részegen jön haza s ime a máskor jó és szelid ember durva lesz, a máskor gyengéd családapa bántalmazza szidja, üti, veri családját és mély gyászt, boldogtalanságot terjeszt maga körül. S mi tette azt, hogy egy s ugyanezen ember, ki egy nappal előbb még boldog volt s övéit is boldogitotta, s most egyszerre boldogtalanná teszi önmagát is, környezetét is? mi tette ezt? a szeszes ital! A pálinkának néhány kortya elég volt, hogy a boldogságot egy egész családi körből száműzze. S evvel rá is tértünk az emberek boldogtalanságának egyik okozójára, a szeszes italokkal való visszaélésre. Önök épugy, mint én tudják s környezetükben ismernek sok oly családot, kiknek boldogságát, sőt megélhetését a férfi kárhozatos mértéktelensége, iszákossága tönkre tette. Nem is lehet az másképp. Aki állandóan szeszes itallal él, az gyomrát elrontja, nem tűr meg minden ételt, emésztése szenved, idegei gyengülnek, időről-időre remegés fogja el, kedve a munkára mindinkább kisebb lesz, természete a szeszes italnak mindinkább nagyobb mennyiségét kivánja, végre pedig elpusztul sziv vagy májbajban a vizbetegség tünetei közt. Másnál pedig valamely könnyü betegség, melyet minden ivó ember könnyen átélt volna hozza a halált. Mert az ám érdekes, hogy a szeszes ital nemcsak hogy nem erősíti azt, aki állandóan vele él, mint az ember a külső látszat után hinné, hanem ellenkezőleg olannyira elnyengiti, olyannyira csökkenti az embernek ellenálló képességét, hogy például egy tüdőgyulladás, melyet nem ivó felnőtt férfiak simán és minden utóbaj nélkül állanak át, a szeszes italhoz szokott test nem birja kiheverni, hanem belepusztul; vagy pedig ha át is állja, oly annyira elnyengül tüdeje, hogy később tüdővész áldozata lesz. Már most kérdem, boldog lehet-e az az ember, akit állandóan betegessé, ha nem is ép ágybanfekvő beteggé tesz a szesz? Aki egy éjen át dőzsöl s másnap alig pár órányi pihenés után fáradtan, kábult fejjel felkel, boldog lehet-e az? Nem fogja-e a legkisebb ellenmondás, a legkisebb baj dühössé tenni. De nemcsak

TÁRCZA.

Elszállt ideál.

Szép leány volt Sas Irén; leánynak talán nagyon is szép. Szépségével azonban hiuságának akart áldozni és ezért az udvarlók egész rajját gyüjté maga körül, kik csak akkor maradoztak el egymásután, midőn hirül vették, hogy a fiatal kereskedő eljegyezte.

Ám, hogy asszony lett, lassanként mind vissza szállingóztak, mit a fiatal menyecske annal kevésbbé vett rossz néven, mivelhogy férje, ki egész kereskedői szellemben neveltetett, ugysem tudta őt elegendőképen szórakoztatni. Nagyon szerette egyszerü szivével az asszonyt; dolgozott, fáradt, hogy az kényelemben lehessen; azt hitte, ezzel eleget tett már.

Pedig Irén más után vágyott. Hisz lelke azt kivánta, hogy az egész város róla beszéljen; asszonyai őt irigyeljék. Gyakran jött az élénk forgalmu üzletbe — mit a kereskedő az üzleti élet iránti érdeklődésnek tulajdonitott — hogy a majd mindig ott ténfergő valamelyik fiatal emberrel élénk eszmecserébe bocsájtkozzék. Arcza kipirult a vitatkozástól; szemei ragyogtak, szájacskájában hegyes nyelve folyton pergett, hogy a támadásokat felfogja, mely után az egész élvezettel kiadott riposte sohasem tévesztette el hatását.

[illegible]

[illegible] tovább nem mondá. Megtépdvé nézett a fiura, ki elváltozott arczczal, a remény, a kétségbeesés között állott meg. Ám Viktor nyugodtságot erőltetett, aztán elkezdett lassan beszélni:

— Léha voltam én is és könnyelmü, mint mint korom minden ifja, kit még bánat nem mardosott. Együtt élveztem velük a fiatalság muló örömeit, amikor szerelmes lettem. Szerelmes lettem, de szerelmem tárgyának nem vallhattam be érzelmeim nagyságát. Nem tartottam tisztességes dolognak egy másik, egy talán minden tekintetben érdemesebb férfiunak menyasszonya után esengeni és nyugalmat háboritani. O aztan asszony lett; még szebb, még bájosabb, mint volt leánynak. Az én hevem is — minél inkább akartam elnémitani — csak annál jobban erősödött. Olyan lett, mint a zsilipjeitől megfosztott vad folyó. Tombolt bennem; vagyott egyetlen ölelés, egyetlen csók után; de nem — monda csüggedve — ez nem lenne becsületes eljárás; a más feleségét megcsókolni, nem, azt nem tenném sohasem. Inkább viselem a keservet és a rám mért keresztet néma megadassal hordozom.

akadozva, ideges ajakkal kérdezte Irén: valamit tudni akarok . . . magától . . . Viktor! Senkitől sem kérdezném meg

a szeszes italokat élvező maga lesz a boldogtalanság martaléka, hanem gyermekei, sőt unokái boldogságát is aláássa. Mert például, ha a nyavalyatöréses betegek történetét nézzük, hogy a szerencsétlenek legnagyobb része iszákos szülőktől származik; tehát az apa élvezetéért a gyermeknek is borzasztó árral, a nyavalyatöréssel kell fizetnie. Más iszákos gyermekei a vadatánczot, hülyeséget, siketnémaságot, vagy valamely testi szörnyetegséget örökölnek. De a munkások közt oly borzasztóan pusztító tüdővészbe, mellbetegségbe is azok esnek leginkább, akik a pálinkának hódolnak, vagy akik oly boldogtalanok, hogy iszákos szülőktől származnak. Ha megnézzük a fogházak és börtönök lakóit, ott is ismét csak azt találjuk, hogy a szeszes italok barátai népesitik be e szomoru helyeket. Az összes gyilkosságok fele részeg állapotban lett elkövetve. A hatóságok elleni kihágások s az erkölcsiség elleni vétkek háromnegyedrésze a szeszes italok befolyása alatt történt. De hány ember hal meg közvetlenül a szesz folytán? Németországban, hol pedig talán kevesebbet isznak, mint nálunk évente 500 ember követ el részegség alatt öngyilkosságot, 300 iszákos baleset által hal meg s évente 1200 ember delirium tremensben vagyis az iszákosok elmezavarában hal meg. Látjuk tehát, hogy a szeszes italok boldogtalanságot terjesztenek maguk körül, de boldogtalanságot okoznak még a jövő nemzedékben is. De hiszen azt fogják némelyek mondani, a szeszes italok, a bor és a cognac erősitik az embert, hiszen maguk az orvosok is azt rendelik a betegnek. Igenis rendeljük a bort s a cognacot ott, ahol rövid időre néhány napra felakarjuk a szervezetet izgatni.

Ahol tudjuk, hogy csak néhány napig kell még a szervezetet feikorbácsolni s akkorára a betegség elmulik és a beteg élete meg van mentve. Lovainkat is, ha meneküünk valami vész elől, ugyebár kimélet nélkül korbácsoljuk, csakhogy meg meneküljünk; de vajjon mi lesz lovainkkal, ha hónapokon, sőt éveken át csak mindig korbocsolni fogjuk őket, a legtulfeszitettebb, a legerőltettebb munkára, kényszeritve? ugyebár a ló csakhamar elpusztulna, épigy jár testünk is. A néhány napi korbácsolást a szeszes itallal a test kibirja, de aki testét folyton csak korbácsolja, az bizony csakhamar kell, hogy elpusztuljon. No ez talán csak a pálinka és a borra áll, fogják mondani azok, akik hatalmas potrohukat a sörnek köszönik. A sör az csak tápláló, abban nem lehet kételkedni? Igen, kétségtelenül a sör tápláló. Egy pohár sörben ugyanis Liebig világhirü vegyész pontos számitása szerint ép annyi tápláló anyag van, mint egy kávéskanál lisztben. Már most számitsák ki, mily drága a sörrel való táplálkozás, számitsák ki, mennyivel olcsóbb egy kávéskanál liszt, mint egy pohársör.

Már pedig nálunk évente 50 millió forintot költenek szeszes italokra! Gondolják csak el uraim e borzasztó sok pénzzel, mily sok szépet, mily sok nemeset lehetne végezni? De a szeszes itallal való visszaélés nem az egyedüli dolog, amely egészségünket aláásva, boldogtalanná tesz bennünket. Sok ember, kinek ülő foglalkozása van, például: szabó, czipész, hivatalnok az ülő életmód által alhasi pangásban szenved s ahelyett, hogy szabad idejét a szabadban töltené testi mozgással, szabad és mély lélegzetvétellel a természet szabad ege alatt erősitené magát, ahelyett a szabadidejét kávéházakban, korcsmákban tölti. Az ilyennél csakhamar az alhasi pangás tünetei lépnek fel: rosszkedvü lesz, minden felett bosszankodik, sápadt lesz és étvágya enged. Ismertem egy hivatalnokot, kinél a bajok annyira fokozódtak, hogy az egész család boldogsága fel volt dulva. Az örökösen csak ülő, hol a hivatalban, hol a kártyaasztalnál ülő ember oly ingerlékeny, oly beteges lett, hogy neje s gyermekei mozogni sem mertek. A legcsekélyebb dologra, mely neki nem tetszett dühöngött, tört, zuzott, maga körül mindent. A dolog oly komoly lett, hogy féltek, hogy elmebajos lesz és engem meghivtak, hogy a dühöngőt vizsgáljam meg. Csakhamar ki lehetett mutatni, hogy a helytelen életmód, az örökös ülés okozta a bajt. Kellő életmódra oktatva, kellő testi mozgás, kellő étrend, — hideg viz alkalmazása s alhas élénkitő orvosságok által, a dühöngő emberből csakhamar ujból szelid, jó családapa lett, ki gyermekeinek s feleségének boldogságát képezte. Ebből tehát ismét az a tanulság, hogy az egészséges életmód a boldogságnak alapja.

Nemrégiben egy derék földbirtokossal ismerkedtem meg, ki becsületes és szorgalmas gazdálkodásával annyira felvitte dolgát, hogy behurczolkodhatott a városba és ifju éveiben a mezőn tanusitott szorgalma gyümölcséből, nyugodt öregséget biztositott magának. Öreg nejével 35 éven át a legboldogabban élt. A városba költözve azonban e viszony csakhamar megváltozott. Az azelőtt jó kedélyü ur ideges lett: minden bosszantotta. Azonfelül látása gyengült, kezei elvesztették régi biztonságukat, szivdobogásban szenvedett. De a jóképü öreg ur boldog családi élete is csakhamar megváltozott. Az azelőtt békés házba az állandó perpatvar és czivódás, szóval a czivakodás hurczolkodott.

Mi okozta itt a bajt? Az egyszerü vizsgálat csakhamar kimutatta, hogy az öreg ur, kinek immár dolgoznia nem kellett, gyakran nyult a pipához s az örökös dohányzás csakhamar tönkretették idegeit, veszélyeztették szeme világát. Tanácsomra csakhamar felhagyott a pipaméreggel s rövid idő alatt ismét a régi kedélyes férfi lett belőle. Hasonlóan baj az, hogy ha valaki a helytelen öltözködés, a kellő fürdések és mosdások elmulasztása által elsatnyul s annyira hajlamos lesz a meghülésre, hogy a legkisebb szél, a legkisebb levegőváltozás rögtön hurutossá, köhögőssé teszi. Ismerek egy magasrangu tisztviselőt, ki nemrég beszédközben panaszkodott nekem, hogy ő jóllehet, hogy nőtlen ember, mégis szereti a családi életet, mennyire leli boldogságát gyermekekben. „Hát miért nem nősült?“ kérdezém a 45 éves férfit. „Hát azért kérem, mert mindig náthás voltam,“ szólt, bizonyságul egy nagyot tüszentve. Hát kérem a különben erős testü ember oly annyira elhanyagolta az edzést, hogy a legkisebb szélra, a legkisebb hidegre [illegible] náthás lett és [illegible] tüszentés annyira elkeseritette, hogy családi otthont alapitani rá sem ért.

Ime látjuk tehát, hogy a boldogsághoz első sorban és leginkább az egészség szükséges, ahol nincs egészség, ott minden gazdagság mellett is boldogságról szó sem lehet. S azért szükséges, hogy a munkások ha viszonyaik megjavitására törekszenek, ne felejtsék el soha első sorban azt követelni, hogy a munka egészségessé tétessék. A műhelyek, a munkáslakások egészségesek legyenek, onnan a por és a füst tünjék el, a munkaidő röviditessék, mert a legmagasabb bérrel sem tudják az elvesztett egészséget visszaszerezni. Az orvosok e küzdelemben mindig a munkások pártján vannak s ép néhány napja, hogy a német császár titkos tanácsosa Leyden orvostanár, egy előadás alkalmával nyiltan hirdette: hogy

---

Egy ideig mentek még; majd Irén hirtelen letelepedett a kinálkozó, bársonyszerü, zöld pázsitra; e nemű[illegible] mutatott helyet Viktornak is. [illegible] mind a [illegible] [illegible] [illegible]

addig egészséges nemzet nem lesz, míg 8 órai munkaidőt be nem hozzák.

Gondoljanak tehát szavaimra:

„Egészségben a boldogság!"

Dr. Szana Sándor.

HIREK.

Márczius 15.

A szabadsajtó kivivásának, a dicső emlékű magyar szabadságharcz kezdetének, márczius 15-ikének megünneplésére, mint a hozzánk érkező tudósitások jelzik, a kis-czelli járás területén, számos községben készülnek. Kis-Czellben az Olvasókör fogja megünnepelni márczius 15-ikét Hisszük és reméljük, hogy ezen a hazafias ünnepen, mely nincs ugyan a kalendáriumban vörös betükkel megjelölve, mint a Bánffy-féle április 11-iki „nemzeti ünnep," de amelyet minden hivatalos beiktatás nélkül, azzá avatott a magyar nép józan gondolkodása és lelkesedése, városunk hazafias lakosai mentől tömegesebben fognak részt venni Szeretjük hinni, hogy az ünnepelyen [illegible] dalkör" is. Végül kérjük még városunk polgárait, hogy házaikat márczius 15-én lobogózzák fel.

— **Hátrálékos vidéki előfizetőinket** a hátralékok beküldésére és az előfizetések megujitására, helybeli előfizetőinket pedig nyugtánk kiváltására kérjük.

Halálozás. Kaufmann Sámuel kis-czelli pékmester, rövid betegeskedés után Kis-Czellben hétfőn, folyó hó 3-án 62 éves korában meghalt. Temetése szerdán délelőtt ment végbe a közönség számos részvételével. A temetési gyászszertartást Sterń Jakab devecseri rabbi, ismert jeles egyházi szónok végezte, ki igen szép gyászbeszédben búcsuztatta el az elhunytat övéitől. Kaufmann Sámuel csendes, munkás életet élő s mindenki által tisztelt és becsült polgára volt városunknak. Párját ritkitó becsületességéről és jó szivéről volt ismeretes. Ezenkivül rendkivül pontos, rendszerető ember volt. Kötelességét mindenkivel szemben hajszálnyi pontossággal teljesitette. Hogy mennyire rendszerető ember volt az elhunyt, kitünik abból is, hogy adóját mindenkor oly pontosan fizette meg, hogy soha egy fillér késedelmi kamatot nem fizetett. Azt hisszük ez vajmi nagy ritkán fordul elő még a legvagyonosabb embereknél is Halálát családja és nagyszámu rokonság gyászolja. Az elhunytban Kemény József kis-czelli izr. tanitó, lapunk munkatársa, édes atyját siratja. Nyugodjék békével!

[illegible] ez ismert kis-czelli gabona[illegible]ak a mult évben vonult vissza a gabnakereskedéstől, hétfőn este Bpesten, hová nejével és leányával dolgai elintézése végett a mult pénteken utazott, szivszélhűdésben 57 éves korában meghalt Temetése szerdán délelőtt ment végbe Bpesten, hol a Rákosi uj temetőbe tették örök nyugalomra. Kaudersz Ferencz ugy Kis-Czellben, mint a vidéken általános tiszteletnek örvendett s mint gabnakereskedő, egyike volt azoknak, aki szigoru, becsületes és egyenes eljárásával osztatlan bizalmát érdemelte ki mindazoknak, kiknek vele üzleti összeköttetése volt. Hirtelen halála városunkban és a vidéken általános reszvetet keltett A kis-czelli Hitelbank, kinek az elhunyt alapitó és haláláig igazgatósági tagja volt, külön gyászjelentést adott ki és a temetésen Zathureczky Géza és dr. Brunner Ferencz urak által képviseltette magát Halálát a nagy számu rokonságon kivül neje, szül. Scheiber Netti asszony és nevelt leánya Kaudersz Scheiber Kata gyászolják. Nyugodjék békével!

— **Sorozás.** A kis-czelli járás területéről a folyó évben sorozás alá került három korosztálybeli ujjonczok sorozása folyó hó 1-én, a mult szombaton vette kezdetét és szerdán ért véget. Állittatott 767 ujjonez. Ebből besoroztatott 185 Az előállitott ujonczok 24 százaléka.

— **Tüzérek átvonulása.** Pénteken egy üteg tüzérség érkezett Kis-Czellbe két napi tartózkodásra. Tőlünk vasari-nap reggel mentek el.

— **Leesett az épületről.** Koczor Antal helybeli ácsmester, a mult héten a vasut állomáson épülő fűtőház tetejéről, kb. 10 méter magasságból leesett. Koczor több zuzódást szenvedett testén és egyik karját is eltörte. Állapota nem veszélyes.

— **A fürdőzés eredménye.** Falzer Manó jánosházai szatócs, a mult nyáron feleségének hosszas „kapaczitálása" után, végre beleegyezett abba, hogy betegeskedő neje Hévviz fürdőre menjen és ott gyógyitassa magát. Az asszony távolléte alatt, a gazdaasszonyi teendőket Tusi Marcsa cselédleány végezte. Hogy Marcsa, gazdájának teljes megelégedésére végezte a házi teendőket, kitünik abból, hogy Falzer Marcsájával egyetemben e héten szerdán este „inkognitóban" egyik helybeli szállodába érkezett s másnap innét Bpestre utaztak, hogy ott állandó, boldog családi otthont alapitsanak maguknak. Falzer Manó és Tusi Marcsa esetéből pedig az a tanuság, hogy nem jó mindig a háziasszonyoknak fürdőre menni

Elpáholt tolvaj. A kis-czelli [illegible] vendéglő udvarán a vendégek kocsijáról már több izben eltünt több féle holmi, de a tolvajnak sohasem akadtak a nyomára E héten szerdán végre hurokra került az ismeretlen tolvaj, egy ismert sági lakos enyveskezű tolvaj személyében A vendéglős épp akkor fogta el, mikor egyik kocsiból az uj kötőfékeket akarta elemelni. A vendéglős azután ugy istenigazában elverte a kötőfékekkel a tolvajt s mikor már alaposan helyben hagyta, barátságosan kezét nyujtotta neki és egy rövid „Isten velé"-vel bocsátotta el magától Azt hisszük az illető nem fogja feljelenteni a vendéglőst a vele szemben tanusitott „előzékeny" bánásmódjáért.

— **A Kenyeri zsebtolvajláshoz** Megirtuk már lapunkban, hogy miként fosztották ki a mult hó 10-én a kenyeri-i vasut állomás várótermében Ferenczy Dániel győrszemerei lakost, ki a pénztári vá[illegible] ökrök árát, kb 550 koronát, vásari zsebtolvajok, kik Ferenczy borral leitatták kiloptak zsebéből. A tolvajokat meg a lopás napjának éjjelen a kis-czelli szerelemtanyán elfogták, a Ferenczy penze azonban nem került meg és azóta a két [illegible] oromleannyal egyetemben a kis-czelli kir. járásbiróság foglya Szegeny Ferenczy Daniel azóta meghalt banatban, a hir szerint felakasztotta magát, de az ot megrabló zsebmetszok maig sem vallottak be, hova tettek el a pénzt. A héten véletlenségből 140 korona megkerült Ferenczy pénzéből, amely összeget az egyik zsebtolvaj mikor letartóztatták és a fogházba bekisérték. ügyesen elrejtett kabátja bélésébe és onnét később az általa takaróul használt pokrócz alá rejtett el. A napokban a fogházőr a zsebtolvaj pokróczát kiakarta cserélni, és amint tel[illegible] emelte, ott talált 100 koronát, míg 40 koronát egy vele együtt raboskodónak adott át „hajnyirás" dij fejében a zsebtolvaj, kinél a pénzt szintén megtalálták. Lehet, hogy a zsebtolvajok most már befogják vallani, hova tették a többi penzt.

— **Az országos vásárok ellen.** Sopron város iparosai és kereskedői a város közönségéhez intézett beadványában az országos vásároknak Sopron városában való eltörlését kérik. A soproni iparosok és kereskedők kervenye mindenesetre „fehér holló" számba megy; hogy azonban egészséges gondolkodásra mutat, azt valljuk mi is — és alais irjuk. Az iparnak és kereskedelemnek egyik legnagyobb megölője, az a rémséges sok „snakedli" országos vasár, amely Magyarországban van

A sörivók öröme, a vendéglősök bánata. Dicséretre méltó rendeletet bocsátott ki a belügyminiszter, mely nagy örömet keltett a sörfogyasztók közt és nagy bánatot idézett elő a vendéglősoknél Az átkozott „hánzli"-ról lévén szó, melyet ezentul kiméini nem szabad, mert azt a korcsmárost, ki „hanzli"-val keveri a sört és rajtakapják, az 100 korona pénzbüntetéssel sujtatik, ha pedig ez nem vezetne eredményre és a vendéglős a visszaélést folytatja, akkor a pénzügyigazgatóságnak jogában áll az italmérési jogot a manipuláló vendéglőstől megvonni. A rendelet továbbá szigoruan meghagyja a rendőrségnek, a városi és járási orvosoknak, hogy a visszaéléseket szigoruan vegyék s a vizsgálatot magánosok panaszára is kötelesek meginditani. A „hanzli" tehát számüzetett s a sörivók nem szorulnak jövőben a pinczérek protekciójára. Igen okos rendelet ez, de azért korai az örömünk. A „hanzli"-nak a jó sörrel való keverését eddig sem igen látta a közönség a hivatalos közegekkel egyetemben s hogy ezentul sem fogja látni, az több mint bizonyos. Alattomban pedig vajmi bajos lesz ellenőrizni a pinczéreket és a vendéglősöket s igy tovább is mérik a „hanzlit" a sörivók mély és nagy bánatára.

— **A komisz kenyér története.** Hogy a katonák kenyerét, a profuntot, miért hivják komisz kenyérnek, az idáig nagyon keves embernek jutott eszébe törni a fejét. Elfogadták azt a nem is egészen lehetetlen magyarázatot, hogy azért komisz kenyér, mert — komisz. Az bizonyos, hogy a kunsági czipó, meg a bánsági kalács iz[illegible] könnyebb, jobb eledel nála. Akad is baka boven, aki a helyett, hogy megenné, váltópénznek használja, amiért kap néhány fillért. Több azonban, aki megeszi, sőt vannak olyanok is, akik jóizünek is dicserik. Egy lojális bécsi szaklap, természetesen: pék ujság, igazolni kivánja a komisz kenyeret a jelző ellenében és megadja ennek az igazi historiai magyarázatát. E szerint a nem eppen hizelgő jelző még a harmincz éves háboru idejéből való és [illegible] leg nem volt benne semmi diffamáló a barna czipóra. Mikor Valenstein Stalcund ellen vonult, azok a városok, amelyeket a hadai megszáltak, nem tudták elegendő kenyérrel ellátni a jógyomru hadfiakat. Ezért egy komisszió kötelessége volt, hogy rozsról, árpáról, kukoricáról gondoskodjék, kenyeret süttessen és igazságosan kiossza. A komisszió kenyere kurtult idő elteltével komisz kenyerre Ambar e mellett bizony lehetett érdeme ebben a rövidítésben magának a kenyérnek is.

— **Az érettségi vizsgálat megkönnyitése.** Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter az érettségi vizsgálatok dolgá[illegible] [illegible] eletben amiértért bizonynyal hálásak lesznek — a maturándusok. Eddig az volt a gyakorlat, hogy a latin nyelv irasbeli vizsgálatain magyar szöveget kellett a vizsgázóknak latinra forditániok. Az uj rend szerint latin szöveget kell magyarra átültetni, ami jelentékenyen könnyebb. Az idén atmenetileg latin és magyar szöveget kapnak az érettségizők s tetszesük szerint választanak belőle. Kétség sem férhet hozzá, hogy legtöbben a latin thézist választják.

— **Angyán Pál** helybeli kosárkötő mestert ajánljuk olvasoink figyelmébe, egyben utalunk lapunk-mai számában található hirdetésére.

— **Házvezetőnőnek** ajánlkozik egy tisztességes idősebb munkabiró nő, ki ugy a [illegible] mint a háztartás minden egyéb dolgaiban, nemkülönben a baromfi tenyésztésben is elegendő tapasztalattal bir. Feltételei szerények. Czime megtudható a kiadóhivatalban.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi alkálikus természetes savanyuviz

MINT NYÁLKA OLDÓ SZER

ugy magában, mint meleg tejjel vegyitve

Köhögésnél, rekedtségnél, tüdőhurutnál stb.

legjobb gyógysikerrel ajánltatik.

Nehezen emészthető gyomorhurutnál kitünő hatása van!

Főraktár:

7—26 GAYER GYULA czégnél.

Ángyán Pál

kocsikas, kosár és nádszék fonó.

KIS CZELL.

Tisztelettel értesitém a n. é. közönséget, hogy **kocsikas, kosár és nádszék** fonó mühelyemben a kosár fonó szakmához tartozó bármiféle munkát elfogadok és azt jutányos áron, a legjobb kivitelben, teljes megelégedésre készitem el. Számos megbizást kér

tisztelettel

Ángyán Pál

Kis-Czell, Vásártér-utcza 31. sz.

1—2

Csak RÉTHY-felét fogadjunk el!

A valódi Pemetefű-czukorka kék papir dobozokban kapható s minden dobozon a készitő: RÉTHY BÉLA aláirása olvasható. Eltérő készitmények, mint hamisitványok visszautasitandók.

7—

Állast nyernek

LÖNY« utján, mely az országban betöltendő összes állásokat közli, állást nyernek: **ipari és kereskedelmi, mező és erdőgazdasági és műszaki tisztviselők, községi jegyzők és jegyzőirnokok, nőtisztviselők, kereskedelmi alkalmazottak és gyakornokok.** Előfizetési ára ¼ évre 4 korona. Mutatványszámokat 30 fillér beküldése ellenében küld a kiadóhivatal Budapest Rökk Szilárd-utcza 2-7. Álláskeresési beigtatásnál minden szóért 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér, nyilttérben pedig minden szóért 6 fillér fizetendő, mely hirdetéseket legkésőbb csütörtökig fogad el a kiadóhivatal. 2—12

Tanonczul egy jó

családból származó ügyes, szolid fiut, azonnal felveszek bádogos üzletemben.

Patyi Jónás,

3—4 bádogos-mester Kis-Czell.

479—1902. tk. 3—3

Hirdetmény.

A kis-czelli kir. jbiróság, mint tkv. hatóság közhirré teszi, hogy Kemenes-Mihályfa község közös legelőjének felosztása által szükségessé vált részleges telekkönyvi átalakitás tervezetének hitelesitése és ezzel kapcsolatosan az 1886. évi XXIX, az 1889 évi XXXVIII, az 1891. évi XVI. és az 1892. évi XXIX. t. cz. szabályozott eljárás foganatositására határidőül Kemenes-Mihályfa községházához **1902. évi május hó 5-ik és következő napjai** tüzetnek ki.

Ennélfogva felhivatnak mindazok:

1. Az összes érdekeltek, hogy a hitelesitési tárgyalásra személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az uj telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakitása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemü harmadik személyek irányában többé nem érvényesithetik.

2. Akik a telekjegyzőkönyvekben elő[illegible] bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kivánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitüzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

3. Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekeblezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átiratásra, az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15—18. és az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. 6. 7. és 9. § ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolni, illetőleg a kiküldött előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekeblezésére engedélyét nyilvánitsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesithetik és a bélyeg és illeték elengedésének kedvezményétől is elesnek.

4. Mindazok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy a törlési engedély nyilvánitása végett a küldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Kis-Czell, 1902. évi február hó 8-ik napján.

A kis czelli kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

László, kir. albiró.

Asztalos-műhely megnyitás.

Tisztelettel értesitem Kis-Czell és vidéke n. é. közönségét, hogy **Kis-Czellben a Sági utczában,** (Hiller féle ház) egy a mai kor igényeinek megfelelő

asztalos-műhelyt

rendeztem be.

Elfogadok **épület** és bármiféle **butor** készitését, jutányos áron.

E szakmában ugy hazánkban, mint a külföldön szerzett bőséges tapasztalataim folytán abban a helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhetek.

Magamat a n. é. közönség szives támogatásába és pártfogásába ajánlva maradtam

készszolgája:

Bus Boldizsár,

2—3 épület és butorasztalos Kis-Czell.

Eladó részvények.

Eladó **2** drb. első kibocsátásu 50 forintos névértékü **Kemenesaljai Takarékpénztári** részvény.

Bővebb felvilágositást ad e lapok kiadóhivatala.

Szőllőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

Előkerités

Gieditschia csemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisü, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly orokos kerités nevelhet, hogy az apró nyulak sem hatolhatnak at. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasitás mellékeltetik. Ezer csemete elég 200 méterre. Ára **6** frt.

Dicsőitik Óriási jövedelmet biztositó voltával fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkivül elterjedt.

Szines fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kivül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki art czimére ingyen és bérmentve küldeni kéri, mert nincsen az a ház, vagy család, ahol annak tartalmát haszonra ne forditanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Igy még azoknak is igen érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Czim:

Érmellékl első szőllőoltvány-telep. Nagy Gábor,

(15—20) **Nagy-Kónya. u. p Székelyhid.**

Nyomatott a kiadó „Vörösmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat gyorssajtóján Devecserben, 1902.